

РЕШЕНИЕ

№ 360

гр. Варна, 28.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Радослав Кр. Славов

Членове: Дарина Ст. Маркова
Даниела Д. Томова

при участието на секретаря Ели К. Тодорова
като разгледа докладваното от Радослав Кр. Славов Въззивно търговско дело
№ 20223001000274 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 258 от ГПК.

Подадена е въззивна жалба от Е. Д. А., ЕГН *****, чрез адв. Н. Н. против решение № 260006/08.04.2022 г. на Окръжен съд - Силистра, търговско отделение, постановено по т.д. № 3/2021 г., с което е признато за установено по отношение на „Юробанк България“ АД, ЕИК 000694749, че „Норд“ ЕООД, ЕИК 118543620 и Е. Д. А., ЕГН ***** имат задължение към „Юробанк България“, произтичащо от Договор за банков кредит, продукт „Бизнес помещения“ № BL16801 от 09.05.2008 г., присъдено със Заповед № 973 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК, от 29.05.2020 г. по ч. гр. д. № 310/2020 г., по описа на РС – Силистра в общ размер на 81 993.87 евро, от които главница: 81 806.70 евро, ведно със законната лихва върху главницата считано от 12.03.2020 г. до окончателното изплащане на задължението; 187.17 евро - имуществени застраховки за период от 17.06.2019 г. до 09.03.2020 г.; 60 лева – просрочени такси за период от 11.03.2019 г. до 09.03.2020 г.; 403.20 лева – нотариални разноски за периода от 10.12.2019 г. до 09.03.2020 г.

В жалбата са изложени доводи за неправилност на обжалваното решение като постановено при нарушение на материалния закон и необоснованост. Претендира се, че не са налице основания за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита. Твърди се, че банката не е изпълнила задължението си за уведомяване за предсрочната изискуемост. В условие на евентуалност се счита, че не е предоставен достатъчен срок на длъжника за изпълняване на задълженията. Инвокират се подробни аргументи за наличие на неравноправни клаузи в договора за кредит и анексите към него. Сочи се, че същите не са индивидуално уговорени. Намира, че същите противоречат на Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори. Излагат се аргументи във връзка с нищожността на анексите, тъй като с тях задълженията на кредитополучателя са определени въз основа на неравноправни клаузи на първоначалния договор, на осн. чл. 366 от ЗЗД. Намира, че след датата на предсрочната изискуемост е недопустимо начисляването на договорна лихва. Моли за отмяна на обжалваното решение. Претендира разноски.

В законоустановения срок е постъпил писмен отговор от „Юробанк България“ АД, чрез адв. Х. И.. Въззиваемата страна намира въззивната жалба за необоснована. Релевира подробни аргументи в подкрепа правилността и законосъобразността на обжалваното решение. Счита се, че длъжниците са редовно уведомени за предсрочната изискуемост с нотариална покана. В условие на евентуалност се сочи, че същите се считат за уведомени с връчване на препис от исковата молба. Инвокират се доводи за неприложимост на ЗЗП в конкретния случай и по отношение на процесния договор за банков кредит и анексите към него. Оспорва твърденията за наличие на неравноправни клаузи. Намира за неоснователни твърденията за начислявана договорна лихва след обявяване на предсрочната изискуемост. Моли за отхвърляне на въззивната жалба като неоснователна.

Настоящият съдебен състав намира, че въззивната жалба е подадена в срок, от надлежна страна и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима.

В проведеното о. с. з., особеният представител на въззивника поддържа жалбата. Инвокира подробни доводи в подкрепа основателността на въззивната жалба. Излага аргументи за заниженост на определеното му

възнаграждение за особен представител. Моли за отмяна на първоинстанционното решение и за допълване на определението, с което му е определено възнаграждението за особен представител.

В същото о. с. з. процесуалният представител на въззиваемото дружество излага доводи в подкрепа основателността на обжалваното решение. Оспорва възражението за заниженост на определеното от съда възнаграждение на особения представител на въззивника. Моли за отхвърляне на жалбата и потвърждаване на обжалваното решение. Претендира разноски като представя списък по чл. 80 от ГПК.

Разгледана по същество, съдът приема от **фактическа страна** следното:

Пред Силистренския окръжен съд е разгледан иск, депозиран от страна на „Юробанк България“ АД за признаване за установено по отношение на „Юробанк България“ АД, че „Норд“ ЕООД и Е. Д. А. имат задължение към „Юробанк България“ АД, произтичащо от Договор за банков кредит, продукт „Бизнес помещения“ № BL 16801 от 09.05.2008 г., присъдено със Заповед № 973 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК от 29.05.2020 г. по ч. гр. д. 310/2020 г., по описа на РС - Силистра в общ размер на 81 993.87 евро, от които: 81 806.70 евро – главница, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 10.03.2020 г. до окончателното изплащане на задължението; 187.17 евро – имуществени застраховки за период от 17.06.2019 г. до 09.03.2020 г.; 60 лв. – просрочени такси за период от 11.03.2019 г. до 09.03.2020 г.; 403.20 лв. – нотариални разноски за период от 10.12.2019 г. до 09.03.2020 г., както и реализираните в хода на ч. гр. д. 310/2020 г. по описа на РС – Силистра, съдебно-деловодни разноски в размер на както следва: 3 216.58 лв. – платена държавна такса и 3 530.93 лв. – адвокатско възнаграждение.

Не се спори между страните, а и от представените доказателства се установява, че между „Юробанк България“ АД и „Норд“ ЕООД в качеството му на кредитополучател е сключен Договор за банков кредит Продукт „Бизнес помещения“ № BL 16801 от 09.05.2008 г., по силата, на който „Юробанк България“ АД, като кредитодател/кредитор се е задължила да предостави на кредитополучателя сумата в размер на 120 000 евро, а последният се е задължил да върне сумата по кредита, ведно с дължимата лихва. Останалите уговорки между страните касаят усвояването на сумата,

издължаването на кредита с месечни вноски, включващи главница, лихва, съответните такси и др., като крайният срок за издължаване е 240 месеца. Изпълнението на задължението е обезпечено с договорна ипотека върху обектите по чл. 7, ал. 1 от Договора, а условията за обявяване на предсрочна изискуемост на кредита са уредени в чл. 26 и чл. 27 от Договора. Впоследствие между страните по договора са сключени общо пет броя анекси преуреждащи някои от договорените клаузи. С Анекс № 3 от 15.05.2011 г. като съдлъжник е встъпила Е. Д. А., която според чл. 15 от анекса отговаря солидарно с кредитополучателя. В т. 5 от Анекс № 4 от 15.10.2013 г. страните са договорили помежду си, че при просрочие на повече от 30 дни на която и да е дължима погасителна вноска по кредита, лихвената надбавка се увеличава като кредитополучателя дължи лихва в размер на 11.23 %, равна на сбора от действащия базов лихвен процент – малки фирми, обявен от банката и договорната лихвена надбавка в размер на 0.93 пункта, като увеличението на надбавката е валидно за целия остатъчен период на кредита. С Анекс № 5 от 27.06.2018 г. е предоговорено, че при просрочие повече от 30 дни на която и да е дължима погасителна вноска по кредита, лихвената надбавка се увеличава с 2 пункта и увеличението на надбавката е валидно за целия остатъчен срок.

От заключението по допуснатата по делото ССчЕ, кредитирана от съда като обективно, компетентно дадено и неоспорено от страните се установява, че цялата сума по кредита в размер на 120 000 евро е усвоена от кредитополучателя. За периода 21.06.2008 г. до 21.01.2019 г. са платени общо 128 бр. погасителни вноски на обща стойност 140 781.28 евро, от които главница в размер на 35 115.65 евро и договорна лихва в размер на 105 665.63 евро. Установено е, че размерът на неизпълненото задължение включващо главница, застраховки, такси и нотариални такси по процесния договор за банков кредит е както следва: 104 423.69 евро – главница, 187.17 евро - имуществени застраховки, 60 лв. – банкови такси; 403.20 лв. – нотариални такси. Сочи се, че за периода 09.05.2008 г. до 29.01.2020 г. има начислени дължими неустойки /мораторна лихва/ в размер на 2 804.11 евро, а за периода 09.05.2008 г. до 29.01.2020 г. има начислени дължими такси за администриране на просрочен кредит в размер на 60 лв.

Съгласно заключението на вещото лице, задълженията до падежната

дата 21.01.2019 г. са изплатени изцяло като след тази дата не са извършвани плащания на погасителни вноски.

Видно от ССЧЕ размерът на дължимата погасителна вноска с настъпил падеж към дата 21.02.2019 г. е на обща стойност от 1 203.62 евро, от които 706.63 евро – главница и 500.36 евро възнаградителни лихви. Към тази падежна дата (21.02.2019 г.) не са налице дължими суми за застраховки, такси и нотариални разноски.

По отношение на реализираните съдебно-деловодни разноски в хода на заповедното производство по ч. гр. д. № 310/2020 г. по описа на РС-Силистра, вещото лице е изчислило, че същите възлизат на 3 216.58 лв. – платена държавна такса и 3 530.93 лв. – адвокатско възнаграждение.

Представена е нотариална покана № 180, том 2, рег. № 8780/2019 г. по описа на нотариус Никола Н. с рег. № 704 на НК, с район на действие РС-Силистра, адресирана до „Норд“ ЕООД и нотариална покана № 179, том 2, рег. № 8779/2019 г. по описа на нотариус Никола Н. с рег. № 704 на НК, с район на действие РС-Силистра, адресирана до Е. Д. А.. Видно от приложените по делото преписи от разписки, двете покани са получени на 29.01.2020 г. от упълномощено от Е. Д. А. в качеството ѝ на управител на „Норд“ ЕООД, лице, което се е задължило да ги предаде на адресатите.

При така установеното от фактическа страна, настоящият състав на съда достига до следните **правни изводи**:

По същество:

Предявен е иск с правно основание чл. 422 от ГПК, депозиран от „Юробанк България“ АД за признаване за установено по отношение на „Юробанк България“ АД, че „Норд“ ЕООД и Е. Д. А. имат задължение към „Юробанк България“ АД, произтичащо от Договор за банков кредит, продукт „Бизнес помещения“ № BL 16801 от 09.05.2008 г., присъдено със Заповед № 973 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК от 29.05.2020 г. по ч. гр. д. 310/2020 г., по описа на РС - Силистра в общ размер на 81 993.87 евро, от които: 81 806.70 евро – главница, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 10.03.2020 г. до окончателното изплащане на задължението; 187.17 евро – имуществени застраховки за период от 17.06.2019 г. до 09.03.2020 г.; 60 лв. – просрочени такси за период

от 11.03.2019 г. до 09.03.2020 г.; 403.20 лв. – нотариални разноси за период от 10.12.2019 г. до 09.03.2020 г., както и реализираните в хода на ч. гр. д. 310/2020 г. по описа на РС – Силистра, съдебно-деловодни разноси в размер на както следва: 3 216.58 лв. – платена държавна такса и 3 530.93 лв. – адвокатско възнаграждение.

Безспорно в производството е усвояването на кредита от страна на кредитополучателя, както и преустановяването на плащанията по него без да е издължен напълно. Не са оспорени и констатациите на вещото лице по назначената експертиза, според които дължимите суми по кредита към момента на инициране на заповедното производство съвпадат напълно като размери и основание с претендираните от „Юробанк България“ АД. Изключение прави само сумата претендирана като главница в размер на 81 806,70 евро, която според заключението е в по-голям от претендирания размер, а именно 104 423.69 евро.

Спорна между страните е редовността на процедурата по обявяване на кредита за предсрочно изискуем и уведомяването на въззивната страна относно това обстоятелство. Наведени са аргументи за наличие на неравноправни клаузи в договора за кредит, както и на нарушения при осчетоводяване на сумите по кредита.

По възраженията относно **предсрочната изискуемост**:

Доколкото „автоматично действие“ на уговорката за право на предсрочна изискуемост е отречено като несъвместимо със задължителните указания по тълкуването на чл. 60, ал. 2 от ЗКИ и т. 18 от ТР № 4/2013 г., ОСГТК на ВКС, отнемането на преимуществото на срока може да бъде само по воля на кредитора, обективизирана с активни действия /в този смисъл решение № 64 от 09.02.2015 г. на ВКС по гр. д. № 5796/2014 г., IV г. о., ГК/.

Настоящият съдебен състав съобрази, че предсрочната изискуемост настъпва при наличието на две условия: обективния факт на неплащането и упражненото от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем. С оглед на дадените разрешения в ТР № 4/2013 г., ОСГТК на ВКС моментът, в който настъпва предсрочната изискуемост на кредита, е датата, на която волеизявлението на банката, че счита кредита за предсрочно изискуем, е достигнало до длъжника – кредитополучател, и то ако към този момент са били налице обективните предпоставки за изгубване на преимуществото на

срока.

В процесния случай може да се приеме, че Нотариалната покана № 179, том 2, рег. № 8779/2019 г. по описа на нотариус Никола Н. с рег. № 704 на НК, с район на действие РС-Силистра, адресирана до Е. Д. А. е надлежно връчена на последната. Видно от представената по делото разписка от 29.01.2020 г., същата е връчена на Г. Д. И., която предвид представеното пълномощно има право да представлява Е. Д. А. в качеството ѝ на управител на „Норд“ ЕООД. Следователно, същата, с уведомяването и в качеството на управител е узнала за обявената предсрочна изискуемост и в качеството и на физическо лице, както правилно е приел окръжния съд.

По възраженията за наличие на **неравноправни клаузи**:

Налице е константна практика на ВКС, обективизирана в постановените по реда на чл. 290 от ГПК - Решение № 38/23.06.2017г. по т. д. № 2754/2015г. на ВКС, ТК, I т. о., Решение № 84/20.07.2017г. по т. д. № 1934/2015г. на ВКС, ТК, I т. о., Решение № 308/29.01.2019 г. по т. д. № 2931/2017 г. на ВКС, ТК, II т. о., съгласно която физическо лице - съдлъжник по договор за банков кредит или обезпечаващ такъв, по който кредитополучателят е търговец, може да има качеството на потребител по Закона за защита на потребителя и да се позовава на неравноправност на клаузи в договора за кредит, ако действа за цели извън рамките на неговата търговска или професионална дейност. За да установи качеството „потребител“ на съответното физическо лице, съдът е длъжен да извърши конкретна преценка съобразно обстоятелствата и доказателствата по делото. Обезпечението на дълг на търговско дружество от физическо лице, вкл. когато последното е съдлъжник, не може да се приеме като дадено за цел извън и независимо от всяка търговска дейност или професия, ако това физическо лице има тесни професионални /функционални/ връзки с посоченото дружество, като например участва в неговото управление или има мажоритарно участие в същото.

Съобразно изложеното настоящият състав намира, че в процесния случай безспорно е налице договор за кредит отпуснат с цел покупка на недвижим имот предназначен за дейността на търговското дружество „Норд“ ЕООД с управител и едноличен собственик на капитала - Е. Д. А.. Предходното изключва потребителското качество на физическото лице - съдлъжник по Закона за защита на потребителя и съответно правото му да се позовава на неравноправност на клаузи в договора за кредит.

Горното води до неоснователност на наведените възражения за наличие

на неравноправни клаузи, а в тази връзка и нищожни клаузи в процесния договор.

По възраженията за недопустимо начисляване на договорна лихва след датата на обявената предсрочна изискуемост: Видно е, че с исковата молба се претендира само главница, ведно със законна лихва, считано от 10.03.2020год.-датата на заявлението до заповедния съд, поради което и направеното възражение следва да се остави без разглеждане.

Съобразно извлечените данни от заключението по назначената ССчЕ, кредитирана от съда като обективно, компетентно дадено и неоспорено от страните не са установени нередовности в счетоводните записвания на банката по партидата на кредитополучателя. Още повече, предвид заключението на вещото лице, дължимата главница е в по-голям размер от претендираната такава и е в размер на 104 423.69 евро, което от своя страна води до неоснователността на възраженията относно размера на претендираната главница.

Предвид изложените съображения, първоинстанционното решение предмет на настоящото производство е правилно и като такова следва да бъде потвърдено.

По отношение на необжалвания обикновен другар първоинстанционното решение е влязло в законна сила.

По разноските:

Съобразно изхода от спора се дължат разноски в полза на въззиваемото дружество в размер на 2 380 лв., представляващи заплатен депозит за особен представител съобразно представен списък по чл. 80 от ГПК и доказателства за извършването им.

Настоящият състав намира възражението относно размера на определеното от съда и изплатено възнаграждение за особения представител на Е. Д. А., за неоснователно. Същото е определено от съда предвид разпоредбата на чл. 47, ал. 6 от ГПК и съобразявайки фактическата и правната сложност на делото.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260006/08.04.2022 г. на Окръжен съд - Силистра, постановено по т.д. № 3/2021 г..

ОСЪЖДА Е. Д. А., ЕГН ***** да заплати „Юробанк България“ АД, ЕИК 000694749 сумата от **2 380 лв.**, представляваща заплатен депозит за особен представител.

По отношение на необжалвания обикновен другар първоинстанционното решение е влязло в законна сила.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховен касационен съд на РБ на основание чл. 280, ал. 1, респ. ал. 2 от ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____